

1 Dansk i gymnasiet

1.3. Dansk og de taksonomiske niveauer

Præsentation

Opgavens formål er at skabe større bevidsthed om, hvordan de forskellige taksonomiske niveauer kan indgå i tekstlæsningen i dansk.

Tekst

H. C. Andersen: *Kjærestefolkene* (off. 1844)

Opgave

1. Overvej i gruppen, hvilke spørgsmål I vil stille til teksten for i tekstlæsningen at sikre, at der arbejdes med alle de forskellige elementer i Blooms taksonomi.
 - Refererende spørgsmål – f.eks. *hvem, hvad, hvordan*
 - Analyserende spørgsmål – f.eks. *hvordan, hvorfor*
 - Vurderende og perspektiverende spørgsmål – f.eks. *diskutér, vurdér, sammenlign med, giv forklaring på*

2 Dansk i gymnasiet

Tekst

H. C. Andersen: *Kjærestefolkene*

Toppen og Bolden laae i Skuffe sammen mellem andet Legetøi, og saa sagde Toppen til Bolden: "Skulle vi ikke være Kjærestefolk, siden vi dog ligge i Skuffe sammen"; men Bolden, der var syet af Saffian, og bildte sig ligesaa meget ind, som en fiin Frøken, vilde ikke svare paa saadant noget.

Næste Dag kom den lille Dreng, der eiede Legetøiet, han malede Toppen over med Rødt og Gult, og slog et Messing-Søm midt i den; det saae just prægtigt ud, naar Toppen svingede rundt.

"See paa mig!" sagde den til Bolden. "Hvad siger De nu? skulde vi saa ikke være Kjærestefolk, vi passe saa godt sammen, De springer og jeg dandser! lykkeligere end vi to kunde Ingen blive!"

"Saa, troer De det!" sagde Bolden, "De veed nok ikke, at min Fader og Moder have været Saffians-Tøfler, og at jeg har en Prop i Livet!"

"Ja, men jeg er af Mahognitræ!" sagde Toppen, "og Byfogden har selv dreiet mig, han har sin egen Dreierbænk, og det var ham en stor Fornøjelse!"

"Ja, kan jeg stole paa det!" sagde Bolden.

"Gid jeg aldrig faae Pidsk om jeg lyver!" svarede Toppen.

"De taler meget godt for dem!" sagde Bolden, "men jeg kan dog ikke, jeg er saa godt som halv forlovet med en Svale! hver Gang jeg gaaer til Veirs, stikker den Hovedet ud af Reden og siger: "vil De?" og nu har jeg indvortes sagt ja, og det er saa godt som en halv Forlovelse! men jeg lover Dem, jeg skal aldrig glemme Dem!"

"Ja, det skal stort hjælpe!" sagde Toppen, og saa talte de ikke til hinanden.

Næste Dag blev Bolden taget frem; Toppen saae, hvor den foer høit op i Luften, ligesom en Fugl, man kunde tilsidst slet ikke øine den; hver Gang kom den tilbage igjen, men gjorde altid et høit Spring, naar den rørte Jorden; og det kom enten af Længsel, eller fordi den havde en Prop i Livet. Den niende Gang blev Bolden borte og kom ikke mere igjen; og Drengen søgte og søgte, men borte var den.

"Jeg veed nok, hvor den er!" sukkede Toppen, "den er i Svalereden og er gift med Svalen!"

Jo mere Toppen tænkte derpaa, desmere indtaget blev han i Bolden; just fordi han ikke kunde faae hende, derfor tog Kjærligheden til; at hun havde taget en Anden, det var det aparte ved det; og Toppen dandsede rundt og snurrede, men altid tænkte den paa Bolden, der i Tankerne blev kjønnere og kjønnere. Saaledes gik mange Aar - - og saa var det en gammel Kjærlighed.

Og Toppen var ikke ung mere - -! men saa blev den en Dag heel og holden forgyldt; aldrig havde den seet saa deilig ud; den var nu en Guldtop og sprang, saa det snurrede efter. Jo, det var noget! men med et sprang den for høit og, - borte var den!

Man søgte og søgte, selv nede i Kjælderen, den var dog ikke at finde.

- - Hvor var den?

Den var sprunget i Skarnfjerdingen, hvor der laae alle Slags, Kaalstokke, Feieskarn og Gruus, der var faldet ned fra Tagrenden.

3 Dansk i gymnasiet

"Nu ligger jeg rigtignok godt! her kan snart Forgyldningen gaae af mig! og hvad det er for nogle Prakkere jeg er kommet imellem!" og saa skjævede den til en lang Kaalstok, der var pillet altfor nær, og til en underlig rund Ting, der saae ud som et gammelt Æble; - men det var intet Æble, det var en gammel Bold, der i mange Aar havde ligget oppe i Tagrenden, og som Vandet havde sivet igjennem.

"Gud skee Lov, der dog kommer een af Ens Lige, som man kan tale med!" sagde Bolden og betragtede den forgyldte Top.

"Jeg er egentlig af Saffian, syet af Jomfru-Hænder, og har en Prop i Livet, men det skulde Ingen see paa mig! jeg var lige ved at holde Bryllup med en Svale, men saa faldt jeg i Tagrenden, og der har jeg ligget i fem Aar og sivet! Det er en lang Tid, kan De troe, for en Jomfru!"

Men Toppen sagde ikke noget, han tænkte paa sin gamle Kjæreste, og jo mere han hørte, desto klarere blev det ham, at det var hende.

Da kom Tjenestepigen og vilde vende Fjerdingen: "heisa, der er Guldtoppen!" sagde hun.

Og Toppen kom igjen i Stuen til stor Agt og Ære, men Bolden hørte man intet om, og Toppen snakkede aldrig meer om sin gamle Kjærlighed; den gaaer over, naar Kjæresten har ligget fem Aar i en Vandrende og sivet, ja man kjender hende aldrig igjen, naar man møder hende i Skarnfjerdingen."